

Obraćanje visoke predstavnice Evropske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku i potpredsjednice Evropske komisije Federice Mogherini

Vaše ekscelencije, predsjedavajući i članovi Predsjedništva, predsjedavajući Predstavničkog Doma, predsjedavajući Doma naroda, članovi Parlamenta, vaše ekscelencije, dame i gospodo, dragi prijatelji.

Dozvolite mi prije svega da se zahvalim građanima i predstavnicima Bosne i Hercegovine na ovoj ljubaznoj dobrodošlici koja mi je danas iskazana, ali ne samo danas, već i prošli put kada sam bila u Sarajevu prije nekoliko mjeseci.

Tada sam bila u posjeti, kao što sam bila i u ljetnom periodu prošle godine, u svojstvu ministrice vanjskih poslova Republike Italije, kada sam prezentirala Sporazum za rast i zapošljavanje. Evo danas ovaj Parlament je donio, odnosno usvojio izuzetno važnu, ja bih rekla istorijsku odluku. Odluka koja odražava želju građana Bosne i Hercegovine da zemlja ostvari napredak na svom evropskom putu. Želim da vam čestitam svima na glasu koji ste dali u prilog evropskoj budućnosti.

Bosna i Hercegovina je zemlja nevjerovatnih različitosti. To je zemlja bogate istorije i duge tradicije tolerancije. Istovremeno, u ovoj zemlji i ovo društvo je vidjelo i duboke podjele, što je nešto što, i sa naše strane, svakako zahtjeva pažljivu analizu i puno uvažavanje. Istovremeno ovakva situacija ne smije dovesti do izostanka djelovanja. Tragedije sa početka '90. ne mogu biti mjerilo za budućnost, ovu u kojoj će ova zemlja rasti i razvijati se. Ova zemlja ima mnoštvo potencijala za budućnost i evo prilike da se ti potencijali iskoriste. Građani ove zemlje žele snažniju privredu, žele bolje povezivanje putem interneta, željeznica, autoputeva, građani žele ljepšu budućnost i sadašnjost. Vi kao izabrani dužnosnici ove zemlje, naporno radite na ispunjavanju ovih očekivanja, a ja sam ovdje danas da vam pružim našu podršku i da vidim konkretne pomake koji su ostvareni na evropskom putu.

U ovom trenutku nemamo luksuz da se ponavljaju iste političke greške, isti politički zastoj koji smo imali i u prošlosti. Pogledajte svoje građane, sugrađane, pogledajte susjede u regionu, svi napreduju dalje i vrijeme je i za Bosnu i Hercegovinu da ostvari pomake i to na osnovu dobre saradnje u okviru ovog Parlamenta, ali i na entitetskim razinama. Vi sa svoje strane nosite odgovornost jednako kao i mi nosimo svoju odgovornost. Naredni koraci zahtijevat će jednu jasnoću u političkom djelovanju i stvarne koordinirane napore institucija na svim razinama.

U decembru, kada sam imala priliku posjetiti Sarajevo, zajedno sa mojim kolegom, povjerenikom Hanom, pokrenuli smo inicijativu koja daje šansu Bosni i Hercegovini da se približi EU. Ali vi se međusobno morate usaglasiti oko tog puta i morate konkretno djelovati. Otud istorijski značaj ovakve jedne odluke. Politički lideri u ovoj zemlji su uvjerali mene, a putem mene i EU, da imaju političku volju i opredjeljenje za provođenje neophodnih reformi koje će Bosni i Hercegovini omogućiti pripremu za buduće članstvo u EU. Današnje usvajanje pisane Izjave, odnosno Deklaracije, u Parlamentu omogućava Bosni i Hercegovini da konačno napravi odlučne korake bliže EU. EU podrazumijeva slobode, ljudska prava, demokratiju, pravnu državu, jednakosti, poštovanje ljudskih prava, uključujući i prava manjina. Ja nemam sumnje da i Bosna i Hercegovina ima priliku da da svoj značajan doprinos zahvaljujući svojoj istoriji, kulturi i tradicijama u okviru ovih naših

zajedničkih napora, a čime će se okončati podjele na evropskom kontinentu i još više se približiti evropske nacije. Ovo bi mogao biti ključni, istorijski trenutak za sve nas, ne samo ovdje u Sarajevu, već i za cijelu Evropu.

Meni je čast i zadovoljstvo, da sam imala priliku da prisustvujem ovom važnom trenutku. EU će svakako zabilježiti ovakve značajne pomake. Ja ću osobno izvijestiti ministra vanjskih poslova zemalja članica u narednom periodu, a što će omogućiti diskusiju u okviru Vijeća, vezano za stupanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju na snagu. Međutim, to je tek početak, to je prvi korak i vama je itekako jasno da će biti potrebno uraditi još dosta toga prije podnošenja prijave za članstvo. U sadašnjem trenutku i ovaj Parlament i sve druge institucije u ovoj zemlji moraće se fokusirati na konkretne aktivnosti, i evo, ja ću sada navesti neke od izazova.

Izazovi će biti hitno djelovanje vezano za ključne ekonomske i socijalne mjere u okviru Sporazuma za rast i zapošljavanje u Bosni i Hercegovini. Ovo su hitna pitanja, pogotovo imajući u vidu tešku socio-ekonomsku situaciju u zemlji. Nezaposlenost i dalje predstavlja veliki izazov u Bosni i Hercegovini, ali ne samo u Bosni i Hercegovini. Mislim da poticaj za prave reforme treba biti činjenica da je 60% mladih ljudi u ovoj zemlji nezaposleno. To nisu reforme koje od vas traži Brisel, to je nešto što građani žele da vide. Reforme se moraju provesti u saradnji između investitora, poduzetnika, poslodavaca, radnika i svih nadležnih organa, a čime će se pokrenuti i kreativnost i stvaranje radnih mjesta. Efekti predviđenih reformi bi trebali donijeti poboljšanja u sektorima zdravstva, obrazovanja i socijalnih usluga. Nadalje, tu su izazovi uspostavljanja mjera za funkcionalne tržišne ekonomije, provođenje i jačanje pravne države i procesa pomirenja, jačanje administrativnih kapaciteta, kako bi se unaprijedila efikasnost vaših institucija na svim razinama. Još jedan od prioriteta treba biti uspostavljanje funkcionalnog mehanizma koordinacije po pitanjima koja se tiču EU, a što je ključno za uspješnu interakciju sa EU u kontekstu pripreme za buduće članstvo, te samih sredstava koja su dostupna od EU. Očekujemo jačanje administrativnih kapaciteta u zemlji, čime će se osnažiti učinkovitost institucija na svim razinama. Međutim, uspjeh ovisi o zajedničkim ciljevima svih strana, svih stranaka, i predstavnika koji će zajednički raditi na unapređenju socio-ekonomske situacije u zemlji i napretku na evropskom putu. Realizacija, odnosno provedba će biti ključna u svemu tome. Nakon ovog današnjeg važnog istorijskog dana, slijedeći korak će biti realizacija.

Ova kratka lista prioriteta koje sam navela nije naravno konačna. Tu će biti i druge reforme koje idu u prilog vašim građanima, a podrazumijevaju i unapređenje funkcionalnosti i učinkovitosti svih razina vlasti u Bosni i Hercegovini. Ja ću još jednom naglasiti da EU i ja osobno, su snažno opredjeljeni za ovu zemlju. Mislim da je moje današnje prisustvo, ja sam signal ovakvog opredjeljenja. Ovo je jedina zemlja koju sam, evo po drugi put posjetila u ova tri mjeseca koliko sam na ovoj poziciji, i zaista se ponosim da to kažem. Ne želimo samo da vi uspijete, želimo i da mi budemo uspješni, jer je vaš uspjeh i naš uspjeh i zajedno možemo raditi da to ostvarimo, ali odgovornost je na vama, upravo ovdje u ovoj zgradi.

Znam da želite da ovaj put zaista bude pravi i realiziran, kao što to žele i građani, kao što i mi želimo. Možete računati na nas, računajte na EU, na našu podršku na ovom teškom ali izuzetno važnom putu.

Hvala vam na pažnji.